

Zpráva z realizace projektu

„Společnými silami k dialogu“

V roce 2021 jsme realizovali projekt „Společnými silami k dialogu“ financovaný z dotačního programu Úřadu vlády ČR, který byl zaměřen na podporu obyvatel sociálně vyloučených lokalit ve městech Opava a Krnov. Projekt navazoval na realizaci komunitní práce v těchto městech v uplynulých obdobích. **Cílem projektu bylo prostřednictvím komunitní práce přispět k udržení momentálního příznivého stavu komunity žijící v ubytovacím domě v Opavě na ulici U Cukrovaru 1 a přispět k vytvoření mobilizované komunity v sociálně vyloučené lokalitě v Krnově na ulici Vrchlického. Paralelně jsme mapovali možnosti realizace komunitní práce v nových sociálně vyloučených lokalitách v Krnově i v Opavě.** Projekt přispěl ke zlepšení vzájemných vztahů mezi obyvateli lokalit a k lepšímu vnímání obyvatel lokalit veřejností.

Aktivity projektu vycházely z reakcí obyvatel lokalit na témata, jež jsou jimi vnímána jako potřebná a mohou sloužit k jejich začlenění do majoritní společnosti. Společná témata si obyvatelé lokalit formulovali sami dle Kahnových kritérií v rámci společných a individuálních setkání s komunitními pracovníky a částečně i se zástupci měst.

Během roku proběhla v obou městech celá řada akcí různého charakteru vždy s ohledem na přání a potřeby obyvatel komunit. První třetina roku byla výrazně poznamenána nepříznivou epidemiologickou situací v ČR, kdy se obyvatelé lokalit nemohli společně scházet z důvodu izolace, karantény nebo vládních opatření. V důsledku toho jsme museli přizpůsobit také realizované aktivity. Některé akce proběhly individuálně bez přítomnosti komunitních pracovníků, kteří pouze zprostředkovali domluvu a zajistili materiál, přímo v domácnostech jednotlivých obyvatel, jiné akce byly přesunuty do epidemiologicky příznivějšího období. Po rozvolnění opatření jsme se pak naplno pustili do realizace projektu a snažili se dohnat epidemií zmařený čas. Aktivity projektu můžeme kromě místa realizace rozdělit také podle jejich zaměření:

1) Zvelebování a revitalizace lokalit, okolí lokalit a vstupních společných prostor

Během roku proběhlo v jednotlivých lokalitách několik akcí zacílených na úklid lokalit a opravu prostor. **V Opavě v lokalitě U Cukrovaru** se dařilo prohlubovat spolupráci s majitelem ubytovny (MMO). Během roku byla vyměněna některá střešní okna v bytech. S obyvateli probíhala pravidelná setkávání, kde si identifikovali témata a palčivé problémy, které chtějí řešit. V průběhu roku někteří obyvatelé dělali drobné úklidy kolem domu, a to především před hlavním vchodem, u kontejnerů a na zahradě. Během roku docházelo k přeplnění kontejnerů v lokalitě, čemuž přispěli také zahrádkáři ze sousední zahrádkářské oblasti, a na **25. 6. 2021 byl objednan kontejner**. Do úklidu se zapojilo 18 osob a byla odvezena více než 1 tuna odpadu. Z projektu Úřadu vlády byla také **zakoupena sekačka** a obyvatelé se od léta pravidelně starali o zeleň a zahradu. V měsíci srpnu a září proběhly **výmalby společných prostor**. V roce 2021 se poprvé aktivně zapojili do výmalby také obyvatelé z unimobuňky.

V opavské lokalitě **Na Latarně** probíhaly diskuze mezi obyvateli a majitelem domu ohledně úklidu, k dohodě bohužel nedošlo. Stejně tak instalace původně plánovaného herního prvku neproběhla vzhledem ke špatné komunikaci mezi obyvateli, kteří se nedohodli na umístění. Jako alternativa bylo s obyvateli dohodnuto **zakoupení dětského zahradního domku, který bude na zahradě u NZDM**, kam dochází děti z lokality.

V **Krnově** zaktivizovaná skupina obyvatel na Libušině ulici zorganizovala za pomoci komunitních pracovníků **úklid domu 3. 12. 2021**. Jelikož se v domě v průběhu roku hodně střídali obyvatelé, nasbíralo se ve společných prostorách a okolí domu spousta odpadu. Obyvatelé během celého víkendu společnými silami vynášeli odpad do přistaveného velkoobjemového kontejneru. Akce se zúčastnili také obyvatelé z ulic Textilní a Stará.

2) Realizace komunitních akcí Krnov a Opava, realizace sezónních workshopů

Další skupinou akcí byly ty komunitního rázu a vzdělávací workshopy. V dubnu proběhly **oslavy Mezinárodního dne Romů**, na jejichž přípravě a realizaci se podíleli komunitní pracovníci a obyvatelé lokalit z obou měst. Akce byla přesunuta do online prostoru z důvodu špatné epidemiologické situace. Během celého týdne **od 6. do 9. 4. 2021** byly na šesti kanálech – email, Facebook – Modrá kočka (hlavní kanál), Facebook EUROTOPIA, Facebook – NZDM Caravan, webové stránky organizace a kanál Youtube, zveřejňována videa, úkoly, kvízy a informace o romské kultuře, romské kuchyni, osobnostech nebo historii. Po dobu tří týdnů probíhala venkovní výstava materiálů na ulici Hradecká 16.

V Opavě v lokalitě **U Cukrovaru** proběhl **velikonoční workshop** v podobě, kterou dovolovala vládní protiepidemiologická opatření, a to přímo v domácnostech, kam komunitní pracovnice přivezly balíček s pomůckami a návod na tvoření. Rodiny následně pracovnícím zasílaly fotky svých výrobků. Pro obyvatelé lokality bylo důležité, aby jejich děti také trávily volný čas aktivně. Z tohoto důvodu po rozvolnění opatření proběhla **dvě herní odpoledne pro rodiny**. První proběhlo 10. 6. 2021 s účastí 26 lidí a druhé se realizovalo 14. 9. 2021 s účastí 37 osob. Dospělí se podíleli na plánování, přichystání prostor, byli přítomni na stanovištích, pomáhali s občerstvením. V prosinci proběhla tradičně **Mikulášská nadílka**. Obyvatelé si sami vytvořili masky, komunitní pracovnice zajistily balíčky. Rodiny, které se nacházely v karanténách, dostaly balíčky před dveře bytu. Před Vánoci byl zájem také o **vánoční tvoření**, které ale nakonec kvůli většímu počtu nakažených koronavirem v lokalitě proběhlo obdobně jako velikonoční workshop – komunitní pracovnice v domluvený den donesla potřebný materiál a obyvatelé tvořili doma.

V nově vznikající komunitě v lokalitě **U Latarny** byla komunitní akce v podobě **herního odpoledne pro rodiny** realizována až na podzim, kdy se obyvatelé začali více zapojovat. Aktivita proběhla 8. 11. 2021 a zúčastnilo se jí 11 osob. Pracovnice naplánovali několik aktivit pro děti, ženy si z nich vybraly a následně s dětmi aktivity realizovaly. Učily se nové techniky, pracovnice jim ukazovaly, jak mohou v dětech vzbudit zájem o aktivní trávení volného času, jak podpořit či zlepšit fyzické ale i duševní zdraví. **Mikulášská nadílka** bohužel nemohla proběhnout dle původního plánu z důvodu napjatějších sousedských vztahů, a tak 16. 12.

2021 pracovnice s pomocí jedné aktivní obyvatelky lokality obešly domácnosti, které měly o akci zájem.

V krnovské lokalitě na **ul. Vrchlického** se obyvatelé zabývali převážně řešením životní otázky bydlení, jelikož jim přišly dopisy s oznámením o demolici domu, ve kterých žijí a nuceným vystěhováním. I přesto měli obyvatelé o komunitní akci zájem. Dne **31. 5. 2021 proběhlo herní odpoledne v parku**. V prosinci proběhla tradiční **Mikulášská nadílka** v protiepidemiologickém duchu a stejně tak **Vánoční bazárek**, kde si mohli obyvatelé lokality přijít vybrat nějaké oblečení a prohodit pár slov se svými sousedy.

Na podzim proběhl první ročník **Výtvarné soutěže pro děti a mládež** na téma „Co Rom, to muzikant – So Rom, oda lavutaris“, která vyvrcholila **veřejnou výstavou** soutěžních prací v Obecním domě v Opavě. Výstava nabízela kromě možnosti shlédnout výtvarná díla mladých talentů také možnost seznámit se s materiály mapujícími kulturu a integraci romské minority v regionu. Členové komunity se aktivně podíleli na přípravách programu k akci, došlo k oslovení a zapojení členů komunitní práce z lokalit města Český Těšín. Z důvodu zprůsnění epidemiologických opatření těsně před akcí byla úvodní vernisáž výstavy s doprovodným programem na poslední chvíli zrušena. Akce byla zrealizována bez vernisáže a probíhala ve spolupráci s Opavskou kulturní organizací.

3) Realizace výchovně vzdělávacích a volnočasových aktivit

Velkou skupinu aktivit tvořily ty pro děti, o které měli dospělý výrazný zájem. Komunitní pracovnice s obyvateli komunit z Opavy i Krnova zrealizovaly jeden **společný výlet v srpnu do Dinoparku**

V Krnově probíhala akce pro děti pravidelně jednou v měsíci a celkem se jich zúčastnilo 52 dětí z lokalit na ul. Vrchlického i ulicích Libušina, Stará a Textilní. V březnu proběhlo **Jarní sázení**, které z důvodu špatné epidemiologické situace probíhalo individuálně v domácnostech obyvatel. V dubnu vyrazili komunitní pracovníci s dětmi na úklid parku k příležitosti **Dne Země**, květen byl ve znamení tvůrčí práce a děti z lokalit si **malovaly na kamínky**. V červnu pracovníci po domluvě zorganizovali **sportovní turnaj** plný her a letní prázdniny byly opět ve znamení tvoření, děti v červenci s bábou kořenářkou **vyráběly lektvary** a v srpnu **vaky do školy**. V říjnu přišel čas na výrobu podzimních dekorací a proběhlo **podzimní tvoření**, které v prosinci vystřídalo **vánoční tvoření** andělů.

4) Realizace vzdělávacích workshopů

V rámci projektu proběhlo v minulém roce také několik workshopů. **U Cukrovaru** proběhly hned dva. První proběhl v říjnu a byl zaměřen na **účinnost bylin a environmentální výchovu**. Cílem bylo obyvatele z komunity seznámit s různými bylinami a jejich účinky. Z bylin si dělali směs na čaje na bolesti zubů a proti stresu. Druhý workshop na téma **dluhy a „Milostivé léto“**, který proběhl v prosinci, obyvatelům přiblížil veškeré náležitosti, které s akcí souvisí. Většina obyvatel má dluhy a řeší exekuce. Již několikrát se obyvatelé zmiňovali, že by chtěli

odborný workshop na toto téma. Stejný workshop proběhl také v lokalitě **Na Latarně**, jejíž obyvatelé také sužují dluhy a chtějí je řešit.

Téma dluhů je pro obyvatele všech lokalit společné, **finanční problematika** se stala také ústředním zájmem vzdělávacího workshopu **v Krnově**, kde lektorka obyvatelům vysvětlila jak nepadnout do dluhové pasti a poučila je o průběhu insolvence.

V roce 2021 pokračovaly společenské proměny, které nastartovala pandemie koronaviru. Šlo o období náročné pro všechny včetně obyvatel vyloučených lokalit, do nichž naši pracovníci docházejí. Jsme nesmírně rádi, že i přes obtíže, které obyvatelům lokalit loňský rok přinesl, zůstali aktivní a motivovaní a jejich zájem o budování komunity a své okolí přetrvál. Doufáme, že také v roce 2022 budeme moci na aktivity projektu navázat a pokračovat v procesech, které byly započaty.